

PUBLIC ACCESS 2005 : 2

Nyhetsbrev om radio, TV, internet och andra medier
- teknik, mediepolitik och yttrandefrihet -

17 februari 2005

8:e årgången

SISTA NUMRET...

kan detta vara. Nyhetsbrevet har utkommit sedan 1998 med 10-12 utgåvor per år. Det finns dessutom utlagt på internet. Läsarna finns ibland aktiva inom icke-kommersiella lokala etermedier, liksom verkssamma, som journalister och administratörer, i kommersiella medier och inom public service. Dessutom många läsare i regeringskansliet, riksdagen och myndigheter, på högskolor och även i de nordiska grannländerna och Baltikum. Samt inte minst bland den medieintresserade allmänheten. 3.400 mottagare får f.n. nyhetsbrevet som pdf-dokument - utan avgift. Public Access har f.n. - för att tala kabel-tv-språk - en positiv *churn rate* om 2:1. För varje mottagare som säger upp gratisabonnemanget tillkommer två nya.

Public Access är en icke-vinstdriven (*non-profit*) publicistisk verksamhet, men utgivningen har de senaste åren ekonomiskt stöttats av Riksförbundet Öppna Kanaler. Detta stöd har nu upphört eftersom Riksförbundets ekonomi nu är alltför begränsad. Kan inte ett grundstöd åstadkommas via en eller flera organisationer måste nyhetsbrevet upphöra. Ett alternativ är också att ta ut en avgift, men det skulle sannolikt kraftigt minska räckvidden.

Ett beslut om den fortsatta utgivningen tas under nästa månad. Eftersom vi vet att Public Access är uppskattat av många kommer stora ansträngningar att göras för att finna en lösning för fortsatt utgivning. På grund av omständigheterna har denna utgåva något färre sidor än vanligt, men en mycket intressant läsning kan utlovas.

Redaktionen

Allmänt

Public Service-utredningar utan överraskningar

De två svenska public service-utredningar som nyligen presenterades överraskade ingen utan det mesta skall fortsätta i oförändrad form och ordning. I betänkandet om uppdraget står fem av riksdagens sju partier. Man kan notera att en central fråga för kommittén har varit hur ansvaret för att public service-uppdraget uppfylls är fördelat. Kommittén vill därför stärka såväl ägarstiftelsen som programföretagens styrelser och ledningar i sina roller genom att förtydliga deras uppgifter och skärpa inslaget av utvärdering. Kommittén föreslår att ägarstiftelsens sammansättning breddas till att inkludera samtliga riksdagspartier.

Granskningsnämnden för radio och TV föreslås få ett vidgat uppdrag. I dag gäller att nämnden granskar kvaliteten på företagens redovisningar. Kommittén anser att denna ordning är otydlig och att nämnden istället bör få i uppdrag att uttala sig om helheten, dvs. utvärdera hur företagen har fullföljt sina uppdrag och om det finns behov av förändringar eller förbättringar. Kommittén föreslår att ledningarna för de tre programföretagen samt en oberoende ordförande får i uppdrag att i god tid före 2007 skapa förutsättningar för att frigöra resurser för en kraftig

ökning av produktionen av utbildnings- och folkbildningsprogram. Detta anser vissa bedömare vara en kritisk markering mot hur UR och SVT skött sitt uppdrag på detta område.

Kommittén har inte fått ta ställningen till finansieringen av public service utan denna uppgift har getts till den särskilde utredaren Ulf Larsson, som utan medverkan av parlamentariker, föreslår en s.k. medieavgift som utgör en betalning för rätten att del av utsändningarna från SVT, SR och UR. Denna avgift skall erläggas av hushåll, företag m.fl. som innehar en tv-mottagare som kan ta emot utsändningar från SVT och UR. Avgiften skall fastställas av riksdagen. Begreppet tv-mottagare måste få en vidare innebörd än i dag. Även apparater som kan ta emot tv-signaler som sänds ut i digitalt format bör omfattas. I en särskild lag om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst slås fast att medieavgiften är avsedd att finansiera alla tre programföretagens verksamhet. Till skillnad mot en del andra europeiska länder föreslår dock inte Larsson att avgiften kan användas till att även finansiera annan radio- och tv-verksamhet utanför public service-företagen. Som också folkpartiet föreslagit. Betänkandena för bägge utredningarna finns att ladda ner från <http://www.regeringen.se>

Italiensk public service privatiseras i år

Den italienska public service radio- och tv-bolaget RAI kommer att privatiseras innan årets slut sade ekonomiminister Domenico Siniscalco vid en hearing i parlamentet. (TV Nytt)

Spansk public service kan bli halvstatlig

Dagstidningen *El Pais* säger att den expertgrupp som tillsatts av spanska regeringen inför reformer för public servicekoncernen RTVE, föreslår att staten skall subventionera kanalen till 50 % i utbyte mot att den andel reklam bolaget får sända minskas från 12 till 9 minuter per timme. Därmed skulle RTVE framöver finansieras till hälften av staten, 40 % av reklam och 10 % genom programförsäljning. Idag får RTVE endast 5 % i samhällsfinansiering (i jämförelse med svensk public service som finansieras 100 %).

Ny skandinavisk filmkanal planeras

Niels Aalbeck Jensen, bror till Peter Aalbeck Jensen, legendarisk chef för produktionsbolaget Zentropa, kommer i år att starta en ny nordisk filmkanal, helt inriktad på nordisk film. Kanalen är finansierad av två stenrika danska privatpersoner. - *De äger halva bolaget medan resten kommer att ägas av svenska, danska, norska, finska och isländska filmproducenter. Detta ska bli deras kanal*, säger Niels Aalbeck Jensen .

Kanalen, med namnet Skandinavia, kommer att få intäkter genom att ta betalt av tittarna, på samma sätt som Canal + och TV 1000. Men innehållet blir annorlunda. - Det ska vara kortfilm, dokumentär, långfilm och tv-drama. Bara skandinavisk film, ingen amerikansk och ingen reklam. Kanalen startar under 2005. (Resume) Kontakt: niels.aalbaek@filmbyen.com tel. (+45) 4095 0305

Television

CNN:s grundare anser FoxNews vara en propagandakanal

Ted Turner, grundare av CNN, ogillar sin konkurrent, mediemogulen Rupert Murdoch. När branschorganisation National Association of Broadcasters (NAB) höll sitt årsmöte avfärdade han Murdochs älsklingsprojekt Fox News som en propagandakanal för den sittande regeringen. Det är inget fel med det. Självfallet kan jag inte påstå att det skulle vara olagligt. Men det innebär ett problem för vår demokrati. När nyheterna fördummas kommer väljarna att gå miste om avgörande information gällande politik och världshändelser. De översköls istället av retorik. Turner liknade TV-kanalens popularitet med Adolf Hitlers maktövertagande. Men

det var inte bara Fox News som kritiserades i hans tal, utan även det faktum att några få äger allt mer på den amerikanska mediemarknaden. - Mediekoncentrationen har gjort det nästan omöjligt för oberoende aktörer. Det går inte att starta en kabelkanal, för de som redan är etablerade vill inte släppa fram oberoende röster. De äger redan allt. Det var därför jag började med restauranger istället. Vad hade alternativet varit? Att lönearbeta för dessa svin. Fox News svarade, via en talesman, på kritiken: - Ted är förståeligt nog bitter över att ha förlorat tittarsiffror, sina TV-kanaler och nu sitt förstånd. Vi önskar honom lycka till. (ETC, Indiantelevison.com, Flashback)

Kritik mot Murdochkanal i svenska digitala marknätet

Fox News sänds 15-20 timmar per dygn på TV8. Kanalen har fått skarp kritik för att vara okritisk mot Bush-regeringen, högerviden och rasistisk. I SVT:s Mediemagasinet 10 februari kritiserar riksdagsledamoten Rossana Dinamarca (v) beslutet att låta TV8 och därmed Fox-News sända i det digitala marknätet. Fd kulturminister Marita Ulvskog, som säger sig inte uppskatta FoxNews, försvarar beslutet med att en minister inte får lägga sig i vilka kanaler som väljs ut. Vilken roll förre näringsministern Björn Rosengren, som är numera är lobbyist för MTG, har haft för att inför regeringsbeslutet "leverera" paketet med TV3, ZTV och TV8 nämndes dock inte. Mediemagasinet intervjuade också TV8:s programchef Anna Rastner. På frågan om hon inte tycker FoxNews har lutar åt något håll politisk säger Rastner att företaget inte lägger några politiska värderingar i att sända FoxNews, som har "en framåtlutad attityd". Se inslaget, som kan bli en klassiker: <http://svt.se/svt/jsp/Crosslink.jsp?d=2226>

En mycket spridd dokumentär (som bl.a. SVT sändt hösten 2004) **Outfoxed** visar hur Murdochs mediaimperium med Fox News i spetsen har drivit en kapplöpning mot botten ifråga om tv-nyheter. Tv-programmet finns att köpa som DVD. <http://www.outfoxed.org>

Rupert Murdoch intervjuas om programmet på

http://www.jimgilliam.com/2004/07/doonesburs_interview_with_rupert_murdoch.php

SVT-propaganda provocerar

FRI TELEVISION. Vi gör tv för dig, inte för annonsörer eller politiker. Läs mer om varför vi är bäst i världen på svensk tv! skriver SVT på sin webbplats. För att säkra SVT:s position som folkligt förankrad hos riksdagspolitikerna inför en ny avtalsperiod har företaget nu gått ut med en kampanj som bl.a. består av trailers. Två av dessa trailers med rubriken Fri television beskriver televisionen i Ryssland och Italien som SVT:s motsatser. Den moderata stockholmspolitikern Mikael Söderlund har anmält detta till Granskningsnämnden. Han menar att företaget genom att ta ställning och bilda opinion för dagens situation ger sig in i den politiska debatten på ett sätt som inte är förenligt med uppdraget. Nämnden får nu ta ställning till ett tiotal anmälningar i frågan. Enligt en anmälan har SVT genom att enbart visa dessa två exempel tagit ställning på ett partiskt och osakligt sätt. En liknande trailer om Murdochs FoxNews, som betraktas som Bushregeringens egen propagandakanal, efterlyses. Titta på SVT:s trailers om Fri television på <http://www.svt.se>

Digital-tv problem för hörselskadade

Personer med dålig hörsel kan få problem när de digitala tv-sändningarna införs. Om man har en hörselslinga installerad hemma fungerar inte ljudet, som går genom en digitalbox. De flesta hörselslingor är nämligen bara gjorda för att ta hand om ljudet från en analog tv. När man köper en digitalbox är risken stor att slingan inte fungerar, skriver Bohuslänningen. Det är oklart vem som ska betala den extrautrustning, som kommer att behövas när samtliga analoga sändningar släcks 2008. Frågan om vem som ska betala för utrustningen ska nu utredas inom Götalandsregionen och utredningen beräknas vara klar till sommaren. (Bohuslänningen)

Canal Digital lanserar högupplöst tv

Detta finns ett ökat intresse för platta och stora bildskärmar och bra bildkvalitet. Nu möter Canal Digital detta intresse och lanserar i samarbete med Canal+ en HDTV-kanal som främst skall visa film och sport dygnet runt (TV Nytt)

Förslag om vidare-sändningsplikt i kabelnät till lagrådet

När de analoga TV-sändningarna har upphört i ett område kommer kabel-TV-företagen att vara skyldiga att kostnadsfritt sända fyra samtidiga public service TV-kanaler (SVT1, SVT2, SVT24 samt Barnkanalen/Kunskapskanalen) till samtliga anslutna hushåll. Även TV 4 ska sändas ut till alla hushåll utan kostnad så länge nuvarande tillståndsvillkor är uppfyllda d.v.s. tills det analoga nätet släckts 2008. I de kabel-TV-nät där det sänds program med både analog och digital teknik ska SVT1, SVT2 och TV 4 sändas ut analogt medan övriga public service-kanaler endast behöver sändas ut digitalt. Den nya lagen föreslås träda i kraft 1 juli 2005.

Regeringen har inte tagit ställning till vad som på längre sikt bör gälla beträffande vidare-sändningsplikt för kommersiella kanaler. Utan återkommer när förslag om tillstånds- och operatörsfrågor i digital marksänd TV behandlas. För de icke-kommersiella lokala tv-kanalerna gäller andra förutsättningar ifråga om s.k. must carry.

Enligt radiolagen skall kabelbolagen distribuera ett s.k. lokalt kabelsändarföretag (LKS) utan kostnad. Men ett LKS finns inte förrän staten har förordnat detta. Förutsättningen för ett LKS är således att staten förordnar detta. Radio- och tv-lagsutredaren Robert Nordh tar upp LKS i sitt nu pågående slutarbete. Utredaren har också i uppdrag att föreslå ett annat begrepp i lagstiftningen som är mer relevant än lokalt kabelsändarföretag.

UPC:s baspaket: SportExpressen in, BBC bort

När kabelbolaget UPC, med 287 000 hushåll i Stockholmsregionen, utökar med sex nya kanaler finns Expressens nystartade sportkanal SportExpressen med i det analoga baspaketet. Kanalen lanseras i mars. Däremot har UPC tagit bort den BBC World ur baspaketet. (BBC World betraktas som den bästa nyhetskanalen i världen och anses exempelvis ha haft den överlägset bästa bevakningen av Tsunamikatastrofen.)

Mindre kultur hos comhem

Com hem tar bort den enda återstående kulturkanalen ur sitt kabelutbud. Franska Mezzo anses vara för smal.

Amerikanskkontrollerade SBS köper Canal +

SBS, som äger Kanal5, köper samtliga aktier i Cmore Group vars främsta varumärke är Canal +. Köpesumman är 270 miljoner euro, motsvarande 2,4 miljarder kronor. CMore Group är nordens ledande betal-tv leverantör med över 770.000 abonnenter i Norden. Företaget omsatte 181 miljoner euro under 2004. - *Köpet av Canal+ visar att SBS följer sin tillväxtstrategi och tillvaratar de möjligheter som skapas inom den digitala tekniken, säger SBS styrelseordförande Harry Sloan. Kanal 5:s vd Manfred Aronsson, ser en mängd fördelar för det svenska företaget. Att få arbeta tillsammans med Canal + såsom systerkanal skall bli väldigt spännande. Canal + är ett starkt och tydligt tv-varumärke inom kvalitetsunderhållning, och vi ser omedelbart en rad synergier mellan oss för att förstärka våra respektive positioner ännu mer, säger Manfred Aronsson. Affären måste genomgå sedvanlig konkurrensprövning i respektive länder, och beräknas vara slutförd vid halvårsskiftet 2005. (Resume)*

Stenbecks betal-tv går dåligt

MTG:s rapport för sista kvartalet och bokslutet för helåret 2004 visar att koncernen i praktiken når på samma resultat som 2003. Resultatet för MTG :s helår slutar på 954 miljoner, var-

av försäljningen av textningsföretaget SDI inbringade 380 miljoner kronor. Samtidigt som intäkterna ökar, stiger också kostnaderna i koncernen, i synnerhet på betal-tv-sidan (TV1000 mm). Där är resultatet 93 miljoner sämre än föregående år. Det vägs upp av TV3 med ett resultat på helåret som slutade på 172 miljoner, en resultatförbättring med knappt 90 miljoner. (Resume)

- - - -

Amerikanska UD ger stöd åt palestinska media

Middle East Partnership Initiative har gett ett bidrag om \$675,000 till stöd för självständiga palestinska medier liksom stöd till ett nyhetsmagasin som skall sändas varannan vecka i tv. Nyhetsmagasinet som skall sändas av på elva fristående kanaler fokuserar på fredligt politiskt deltagande, socialt ansvarstagande och jämlikhet mellan könen. Middle East Partnership Initiative har tillkommit på president Bush initiativ. Det är särskilt inriktat på kvinnor och ungdomar. <http://mepi.state.gov>

Röda armén startar tv-kanal

Den patriotiska tv-kanalen Zvezda (Stjärna), som kontrolleras av ryska försvarsministeriet börjar försökssändningar i Moskvaområdet nästa vecka. Ministeriet fick först sändningstillstånd 1999 men kom aldrig igång. Nu har man på nytt fått tillstånd och att redan vid slutet av året nå 51 regioner och därmed kan man få federal ställning säger chefen för den Centrala TV och Radiostudion i ministeriet kapten Alexander Lebedev. Inledningsvis kommer kanalen att visa patriotiska filmer, men planerar göra egna program. Syftet är att visa armén bästa sidor. Detta har betraktats som bl.a. ett försök att minska antalet unga män som försöker undgå värnplikten. (MosNews.com)

Brittiska regeringen stoppar satellitporn

Rundradioministern Andrew McIntosh har vidtagit åtgärder för att begränsa tillgången till våldspornografi som sänds via satellitkanalen Extasi TV, som sänds från Italien. Förbudet, som vilar på bestämmelserna i Broadcasting Act 1990 (section 177), inkluderar tillhandahållande av dekoderkort, programmaterial, publicering om kanalen (bl.a. programtablåer, reklam i kanalen). Förbudet verkställs 21 februari om inte parlamentet motsätter sig detta. (Radio Netherlands)

Radio

Övertrampen fortsätter i närradion

Kvinnors nätverk, som sedan många år sänt närradio via Radio Sydväst 88,9 MHz i Stockholm har hotats i sändningar från ett iranskt program - Radio Fanus (Lykta) som sänds från Järfälla närradio. Ordföranden har upplevt sig hotat till livet. Man smutskastar också Kvinnors nätverk med anklagelser om förskingring och om att vara spioner för iranska ambassaden. Nätverket anklagas också att ha syfte att splittra familjer. Kvinnors nätverk har sänt närradio i tio år f.n. söndagar 12-14. Verksamheten bedrivs bl.a. med bidrag från socialtjänsten. Radio Fanus har funnit i ett par månader och sänder cirka 25 timmar i veckan. Kvinnors nätverk har inlämnat polisanmälan om förtal och ofredande, men enligt uppgift fortsätter trakasserierna. Ärendet har överlämnats till Justitiekanslern.

Iranska kvinnor som sänt närradio har tidigare hotats. Bl.a. i Norrköping när "Manliga skräcknätverket" försökte att tysta iranska kvinnor som kämpade för jämställdhet. Shokou Ershadi hotades till livet av några anonyma landsmän. Svenska myndigheter har inga möjligheter att idag förhindra de hot, bedrägeri, övertramp som begås inom de anarkistiska organi-

sationsformer som närradion verkar inom. Problemen är inte heller särskilt synliga för myndigheterna när sändningar sker på andra språk än svenska.

Närradions framtid:

Riksdagsutskott avslår motioner och avvaktar regeringsförslag

Det s.k. riksförbudet i närradion innebär att samtidiga närradiosändningar inte mer än undantagsvis får ske över kommungränser. Kristdemokraterna har i två motioner föreslagit att riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring av radio- och tv-lagen om generösare regler för programutbyte i närradion. Konstitutionsutskottet har idag avslagit motionerna med hänvisning till pågående beredningsarbete i Regeringskansliet som innebär att den nu genomförda analysen - kulturdepartementets rapport "Öppna radion och televisionen" - övervägs. I ett särskilt yttrande ställer sig miljöpartiets Gustav Fridolin positiv till de föreslagna förändringarna samtidigt som den icke-kommersiella grundtanken i närradion värnas och förstärks. Han förutsätter att rapporten snarast kommer under remissbehandling.

192 har sökt sändningstillstånd för nya brittisk närradion

Brittiska mediemyndigheten har fått in 192 ansökningar om sändningstillstånd för den nya närradion *community radio*. Varje ansökning finns i sin helhet finns på Ofcoms webbplats geografiskt sorterade i pdf-format. Se *Applications for Community Radio Licences* på <http://www.ofcom.org.uk>

Radio Nord åter i havsbandet

Det är inte den klassiska Radio Nord från 60-talet som sände från MS Bon Jour utanför Stockholms skärgård men väl en ny mellanvägsstation på 603 kHz som finns i Mariehamn på Åland. Man räknar med en räckvidd som innefattar bl.a. Stockholms, Uppsala och Gävleborgs län. Man erbjuder svenska aktörer, bl.a. närradiostationer, sändningstid för 20 euro/tim för daglig i minst tre månader. Sändningseffekt är tillfälligt 1 kW, men 10-50 kW planeras. <http://radionord603am.cjb.net/>

Åtta sökt fem lediga lokalradiotillstånd i Norra Sverige

Radio- och TV-verket har tagit emot 14 ansökningar från åtta olika sökande om tillstånd att sända privat lokalradio. Bland de sökande märks såväl privatpersoner som aktiebolag samt både etablerade lokalradioföretag och intressenter som nu vill starta lokalradiosändningar. Största intresset finns i Östersund/Åre där sex söker. I det vidgade sändningsområdena Arjeplog/Arvidsjaur/Sorsele och Lycksele/Malå/Storuman/Vilhelmina finns endast en sökande nämligen DB Media AB, som också har sökt de andra fyra områdena. Enligt P4 Norrbotten är DB Media ett närradioföretag som idag sänder lokalt över Lund. Den amerikanskdominerade SBS Radio AB söker i Östersund, Sundsvall och Malingsbo/Källan/Hällefors. På orter med fler än en sökande kommer Radio- och tv-verket att göra en samlad bedömning utifrån åtaganden i fråga om programinnehåll (eget material och program med lokal anknytning), ägarförhållanden samt tekniska och finansiella förutsättningar. När beslut fattas för dessa fem tillstånd kommer antalet att uppgå till 92 tillstånd i 41 sändningsområden.

Privatlokalradioföretag sänder klassisk musik i skånsk närradio

SBS Radio har nu börjat spela klassisk musik över två av sina tre närradiofrekvenser i Skåne. Radiokanalerna kallas för "Klassix Kävlinge 93,6" och "Klassix 94,5 Svedala". Den klassiska musiken avbryts med meddelanden som uppmanar lyssnaren att byta till SBS Radios andra kanaler i Malmö, Radio City och Mix Megapol. Fram till årsskiftet så sändes här Lugna Melodier och Vinyl, men på grund av skärpningen i närradiolagen så slutade SBS Radio sina närradiosändningar i Skåne. Till en början skyllde SBS Radio sändningsuppehållet på tekniska problem. Dock har SBS Radios Lugna Melodier kunnat höras igen på närradiofrekvensen 94,5 i Landskrona senaste veckan. (radiofakta.se)

Digitalradionytt

DRM kan bli världsstandard för digitalradio

Som framgått av tidigare rapportering i nyhetsbrevet har den tekniken DRM (Digital Radio Mondiale) nu snabbt utvecklats och kan bli en ny världsstandard för digital radio. Hittills är 75 länder involverade bl.a. är länder som varit ledande i utvecklingen av den andra tekniken Eureka DAB som Frankrike, Storbritannien och Tyskland mycket aktiva på området. Tekniken används såväl för internationella sändningar som lokala sändningar. F.n. används frekvenser upp till 30 MHz (d.v.s. lång-, mellan och kortvåg), men beslut tas sannolikt nästa månad om att utveckla DRM för upp till 130 MHz vilket skulle inkludera nuvarande FM-bandet.

Fördelen med DRM är att man använder samma frekvenser som tidigare använts analogt och man helt eller delvis kan konvertera nuvarande teknik. Man kan behålla samma sändarplaceringar och master. Det blir ett betydligt billigare system i synnerhet för lokala sändningar exempelvis för närradio än om man bygger upp en helt ny sändningsstruktur som DAB.

Radio Luxembourg satsar på DRM

Det kommersiella medieföretaget RTL avser att satsa stort på DRM och till hösten bidra till att subventionera lanseringen av upp till 3 miljoner DRM-mottagare inom sin räckvidd i nordvästra Europa.

Kortvåg kan användas för lokala sändningar

Vid DRM-symposiet i Dallas i höstas kunde ordförande i US International Broadcasting Bureau Don Messer tänka sig att frekvensområden 21 och 26 MHz kunde vara lämpliga för lokala sändningar. En provverksamhet, som har hållits i regi av Universitet för tillämpad vetenskap i Nürnberg Tyskland har pågått med gott resultat i över ett år med två sådana sändare i Nürnberg och Dillberg.

Provverksamhet med DRM pågår i Sverige

Testsändningar med DRM-teknik pågår med en 20 kilowatts kortvågssändare i Hörby på 5875 kHz. Det är program från Radio Sweden som sänds f.n. i riktning mot Stockholm.

Nya DRM-mottagare visade på mässta i Paris

På Le Radio! Conference in Paris har svenska Coding Technologies, BBC:s forsknings- och utvecklingsenhet, tyska MAYAH och AFG Engineering GmbH. presenterat den andra generationens DRM-mottagare. Den portabla MAYAH DRM 2010 tar emot såväl analoga som digitala sändningar. <http://www.mayah.com/index.php?id=8>

Bland andra produkter märks Digital World Traveller från Coding Technologies som via USB ansluts till en bärbar dator utan behov av egen strömförsörjning. Särskild programvara medföljer. Efter installation kan man ta emot DRM-sändningar som FM och AM (kort- och mellanvåg). <http://www.codingtechnologies.com/products/digtrav.htm>

13,525 radiostationer finns nu i USA. Flertalet kommer att digitaliseras.

Det finns enligt FCC:s statistik vid nyåret 2.533 educational FM-stationer (som inkluderar low-power FM den nya närradion), 4.774 kommersiella mellanvågsstationer (AM) och 6.218 kommersiella FM-stationer. Här räknas inte slavsändare o.d. Man räknar med att de flesta sändare såväl på mellanvåg som på FM kommer att digitaliseras de närmsta åren.

Senater ger på nytt stöd åt nya närradion i USA

Den republikanske senatoren John McCain (Rep) och demokraterna Maria Cantwell och Patrick Leahy har åter lagt fram ett förslag i senaten om att lätta på de tekniska begränsningarna för kunna släppa fram fler LPFM-stationer. Sedan lågeffektsstationerna fick komma i etern för fem år sedan har man haft svårt att få komma igång p.g.a. de kommersiella radiostationernas överdrivna påståenden om störningar säger McCain. *It is time for broadcasters to stop hiding behind false claims of interference when they are really afraid of the competition from truly local broadcasters.* (Radio World)

Satellitradions förluster växer

Amerikanska XM Satellite Radio förlorade \$188.2 miljoner under sista kvartalet 2004 (Radio World)

Podcasting öppnar nya vägar för radiojournalistiken

Podcasting växer snabbt i popularitet bland nyhetskonsumenter. Den nya teknologin låter vem som helst med en iPod att ladda ner radioprogram från nätet och sedan lyssna på sin portabla mp3-spelare. Många nyhetsradiostationer har redan börjat tillhandahålla ”podcats” bl.a. amerikanska National Public Radio och Air America samt BBC. Många ser en kommande nyhetsrevolution som inkluderar mobiltelefoner med mp3-spelare. (Online Journalism Review)

Övrigt

Amerikansk ungdomskanal efterlyser samarbetspartners i Europa

Youth Channel i New York som sänder i public access-systemet på Manhattan (fyra kanaler) Vill ha information om och samarbete med – exempelvis programutbyte – med socialt och politiskt medvetna ungdomsmediaprojekt i Sverige och andra europeiska länder. Kanalen presenterar sig här nedan:

Media made by youth, for youth

MNN Youth Channel is a division of Manhattan Neighborhood Network (MNN) targeting youth under 25. It provides an alternative to mass media and offers equal access to all young people, regardless of ethnicity, gender, religion, sexual orientation, or social status. The Youth Channel strives to build confidence, establish role models, inform, educate, and entertain. It empowers youth to create change within their communities and the world. The MNN Youth Channel is working with low-income and migrant youth. After 9-11, we have been more working around issues at the global level: Refugee youth, deportation, media ownership, neoliberalism... A lot of issues we face are no longer local.
Contact: Hye-Jung Park, Director, MNN Youth Channel Tel. (+1)212-757-2670 ext 328
hyejung@youthchannel.org www.youthchannel.org

E-bio får stöd i riksdagen

Mer och nyare biofilm på fler småorter i landet. Det är ambitionen när ett enigt kulturutskott nu uppmanar regeringen att bygga ut e-bion i Sverige. Att snabbare få ut nya filmer till en publik utanför storstäderna, var en av anledningarna till två motioner i höstas - från v och s - som uppmanade till utbyggnad av elektronisk bio. Nu har samtliga partier i kulturutskottet ställt sig bakom förslagen, som bland annat säger att det behövs centrala medel för en satsning

på förbättrad infrastruktur inom filmen. Det här är ett effektivt sätt för folk att få premiärer och andra arrangemang på hemmaplan med hjälp av ny teknik, säger Peter Pedersen (v) kulturutskottet. Han tycker det är viktigt att samtliga partier står eniga i frågan om utbyggnad av e-bio. - Det här är en utveckling som behövs. Man kan tala om någon sorts revolution. Men det krävs dyra investeringar, säger Kent Olsson (m).

Sedan augusti 2002 driver riksorganisationen Folkets Hus och Parker Europas första digitala biokedja, pilotprojektet Digitala Hus på tio orter runt landet (Arvidsjaur, Degerfors, Emmaboda, Gällivare, Kiruna, Sandviken, Skelleftehamn, Smedjebacken, Draken Stockholm och Conventum Örebro). Programchefen Rickard Gramfors tror att den kommande satsningen på e-bio till viss del beror på den tidigare offentliga utfrågningen i kulturutskottet kring filmens framtid. - Vi pratade om de kulturpolitiska implikationerna om tillgänglighet för alla i hela landet. Jag har brunnit mycket för att film och teater, som i dag till viss del är förbehållen storstäderna, på ett ganska enkelt sätt kan gå ut till hela landet på digital väg, säger Rickard Gramfors.

Det är bara att konstatera att 80 procent av biobesöken i Sverige sker i 20 storstäder. Men i resten av landet finns det en potentiell publik som inte går på bio. För vem vill se en repig och sönderkörd kopia två månader efter filmpremiären, frågar sig Rickard Gramfors som tror att Digitala Hus redan i höst kommer att ha 50 biografier. På SF är man avvaktande. Enligt Mats Kullander, etableringschef och ansvarig för forskning och utveckling på SF Bio, väntar man på en överenskommelse om gemensam kvalitetstandard från de sju största Hollywoodbolagen. Innan den är klar finns ingen affärsmässig rimlighet i e-bio, hävdar SF Bio som äger 209 salonger i Sverige. Rickard Gramfors på Digitala Hus tycker att filmbranschen borde vara mindre konservativ. - Vi behöver också möta piratnerladdningen. Den är ett stort problem, framför allt på mindre orter där man normalt måste vänta innan en film går upp. I exempelvis Gällivare satsar man nu enbart på pensionärs- och barnbio eftersom generationen där emellan tankar ner filmerna i stället. Beslut om e-bios framtid tas i riksdagen 7 april. (Svenska Dagbladet)

Distributionen av filmerna med den digitala tekniken blir både billigare och enklare. Bildkvaliteten blir bättre än med den analoga tekniken. Däremot är investeringskostnaderna högre för den digitala tekniken. En digital projektorutrustning kostar runt 1,5 miljoner kronor. En projektor för 35-millimetersfilm kostar 250 000 kronor.

Digitala Hus: <http://www.fhp.nu/frameset.asp?id=3220>

Önskar du inte nyhetsbrevet i fortsättningen så returnera med vändande epost.
Vidarebefordra gärna nyhetsbrevet till någon som du vet är intresserad av dessa frågor.
Tills vidare finansieras nyhetsbrevet genom ideella insatser.

Tidigare nyhetsbrev finns på www.ideosphere.se/media

Redaktör: **Lisa Hederström** (f.n. ledig)
Vik. redaktör: Christer Hederström
Ansvarig utgivare: Mathias Persson
Redaktionsråd: Ola Stockfelt & Ted Weisberg
Teknik & Distribution: **Ideosphere**

Epost till redaktionen:
public.access@chello.se